

Lapaine, M. i Kljajić, I.: *Baza podataka o hrvatskim kartografiama*

Slukan-Altić, M.: *Kartografski izvori u povijesti umjetnosti*.

Za trajanja Kongresa za sve sudionike bili su organizirani objedi u restoranu Kaptol hotela Opera. U petak, 16. studenoga u 20 sati Skupština grada Zagreba – Gradska ured za kulturu Gradskog poglavarstva priredio je za sudionike Kongresa prijam uz koktel u Palači Dverce. Tom je prigodom bilo predstavljeno drugo izdanje knjige Ljube Karamana *Problemi periferijske umjetnosti (o djelovanju domaće sredine u umjetnosti hrvatske provincije)* u izdanju Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske. Završimo ovaj kratki izvještaj konstatacijom da je simpozij bio odlično organiziran i poželimo da i najavljeni zbornik bude isto tako reprezentativan.

M. Lapaine govori na 1. kongresu hrvatskih povjesničara umjetnosti

Ivka Kljajić, Miljenko Lapaine

LANSIRAN SATELIT EROS

Sateliti iz serije *EROS* podijeljeni su u dvije skupine: *EROS A* i *EROS B*.

Sateliti *EROS A1* i *EROS A2* imaju masu 240 kg i kružnu orbitu visine 480 km. U oba satelita instrumenti za snimanje su detektori CCD (Charge Coupled Device) sa 7043 piksela po liniji, a snimaju teren u pankromatskoj tehnici s prostornom rezolucijom od 1,8 m ("standardni snimci") i rezolucijom 1 m snimanje manje površine (over-sampled "OS" mod). Radiometrijska rezolucija iznosi 11 bita. Površina je standardnog snimka $12,5 \times 12,5$ km, a krupnije rezolucije 6×6 km.

EROS A1 prvi je satelit iz serije u kojoj je planirano lansiranje 8 satelita, koji će omogućiti najbolju do sada učestalost snimanja istog područja (dnevnu) za cijelu Zemljinu površinu. Tako će korisnici imati priliku kontinuirano pratiti zbivanja i procese na Zemlji, iz dana u dan.

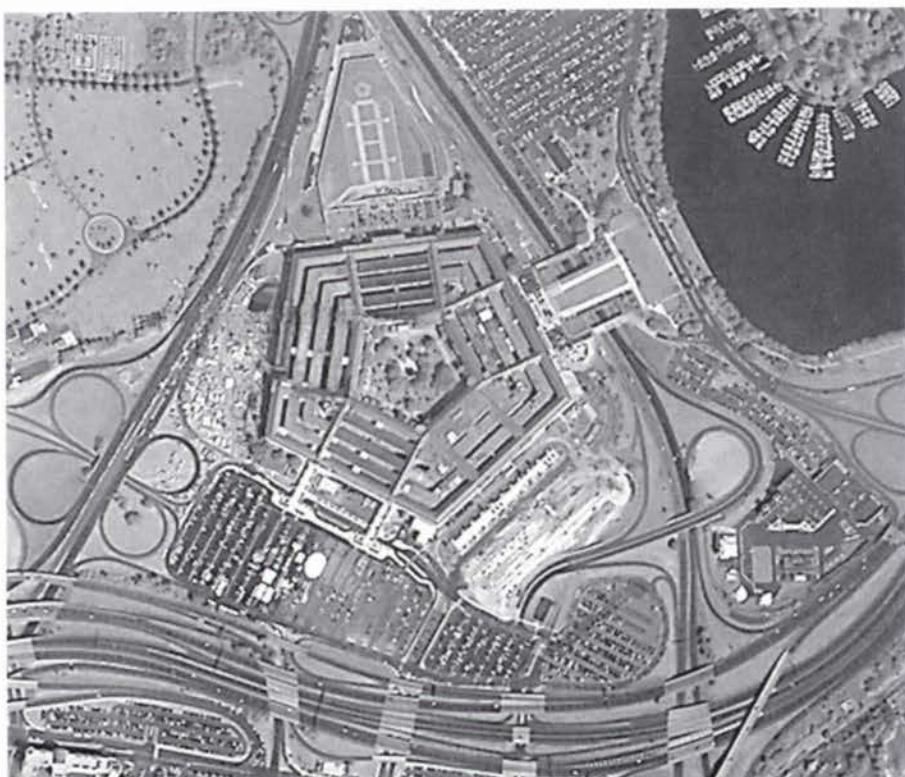
Satelit *EROS A1* lansiran je 5. prosinca 2000. godine, a postao je operativan u ožujku 2001. godine. Snimci dobiveni posredstvom tog satelita dobre su kvalitete, a isporučuju se u više varijanti:

- sistem-korigirani snimci (level A1), rezolucije 1,8 m, površina scene je $12,5 \times 12,5$ km
- sistem-korigirani snimci radiometrijski i geometrijski (level 1B), rezolucije 1,8 m, površine $12,5 \times 12,5$ km
- ortokorigirani snimci (ortho precision) rezolucije 1,8 m, površine $12,5 \times 12,5$ km
- ortokorigirani snimci plus (ortho precision plus) rezolucije 1,8 m, površine $12,5 \times 12,5$ km.

Budući da se u većini slučajeva korištenja satelitskih podataka zahtijeva visoka geometrijska i radiometrijska točnost na snimku, snimci se precizno korigiraju, kako bi korespondirali s projekcijom karata i standardima za podatke GIS-a. To je također važno za multitemporalnu analizu i multisenzorske snimke, gdje se snimci načinjeni u različitim vremenima i s različitim senzorima mogu superponirati.

Za područje Europe snimci se primaju u prijamnim zemaljskim postajama, i to: *Kiruni* (sjeverna Švedska), *Sturupu* (južna Švedska) i *Villa Grande* (Sardinija, Italija).

Snimci EROS namijenjeni su ponajprije za kartiranje u krupnijim mjerilima, za obranu, šumarstvo, telekomunikacije, infrastrukturu i upravljanje naseljima i dr. Slika, načinjena 17. rujna 2001. godine posredstvom satelita EROS, prikazuje kompleks zgrada Pentagona u Washingtonu (SAD), nakon terorističkog napada od 11. rujna 2001. godine.

Slika načinjena posredstvom satelita EROS, prikazuje kompleks zgrada Pentagona u Washingtonu (SAD) nakon terorističkog napada

Sateliti iz serije *EROS B1-6* imat će masu 350 kg, a visina orbite iznosit će 600 km. Pritom će orbita biti kružna, Suncu sinkronizirana ili nesinkronizirana. Ti će sateliti biti opremljeni detektorima CCD/TDI (Charge Coupled Device/Time Delay Integration). Snimanjem s navedenim detektorima ostvaruje se 20.000 piksela po liniji i pritome se postiže rezolucija snimaka od 0,82 m, sa zahvaćenom površinom 16×16 km.

Lansiranje satelita iz serije EROS odvijat će se prema predviđenom planu:

– EROS 1A 2000.	– EROS B3 2003.
– EROS 1B 2001.	– EROS B4 2003.
– EROS B1 2002.	– EROS B5 2004.
– EROS B2 2002.	– EROS B6 2004.

Cijena snimaka dobivenih s pomoću satelita EROS A, u usporedbi sa snimcima dobivenima posredstvom drugih satelita (IKONOS) približne rezolucije, znatno je niža.

Dean Oluić